

ಚಿತ್ರಸುಧಾ

ಸೇನ್ನಾರ್! ಬೇಕೊ ಸಾರ್!

‘ಲಿಹಾಂ ಸೇನ್ನಾರ್ ಬೇಕೆಲ್ಲ’ ಎಂದು ಅಗ್ನಿ ಶ್ರೀಧರ್ ಚಿಟ್ಟೆಗೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ‘ತಮ್ಮನ್ನು’ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪಡೆಯುವ ಸಂಭಾರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಕಂಠ ಅನುಭವವೇ ಸೇನ್ನಾರ್ ಕುರಿತ ಅವರ ಚಿಟ್ಟೆಗೆ ಕಾರಣ.

ಪ್ರತೀಕೆಗಳಿಗೆ ಸೇನ್ನಾರ್ ಇಲ್ಲ. ಟೆವಿಗೆ ಸೇನ್ನಾರ್ ಇಲ್ಲ. ನೈತ್ಯಕ್ಕೆ, ಸಂಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸೇನ್ನಾರ್ ಇಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸೇನ್ನಾರ್ ಇಲ್ಲ. ಇದಾವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲದ ಹದಿನ ಕಣ್ಣ ಸಿನಿಮಾಗೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕು? ಧಿಯೇಟರಾಗಳಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ಲೋಂಗ ಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ‘ಯಂ ಟ್ರೋಬ್’ ಇನ್ನಿತ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದೀರ್ಘ ಗಲ್ಗಾಗಲ್ಲೂ ಡಿವಿಜನ್ಗಳ ಮೂರೆಯುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸೇನ್ನಾರ್ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವುದಾದರೂ ಏನನ್ನು ಎನ್ನುವುದು ಶ್ರೀಧರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸೇನ್ನಾರ್ ಅಗ್ನಿದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗಿರೇಕು ಎನ್ನೋದು ಅವರಾಗೆ.

ಕಿಟಕಿಗೆ ನೊಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಹಿರಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಾರ್ಗಿಳ್ಳಿರು ‘ಸುಧಾ’ಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ‘ಶಾರ್ಕೋ ಪಿಟಿಸ್’ ಚಿತ್ರದ ವಿಕ್ರತ ದೃಶ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ‘ಚಿತ್ರಸುಧಾ’ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅವರಿಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು: ‘ಸಿನಿಮಾ ಅಶ್ವಿಲವಾಗಿದೆಯಂದರೆ ನಾವು ಧಿಯೇಟರಾನಿಂದ ದೂರವಿರಬಹುದು. ಅಂಥ ದೃಶ್ಯಗಳು ಟೆವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ರಿಮೋಟ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದರೆ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆಯಲ್ಲ ಸಾರ್? ಅಲ್ಲಿನ ಪೋಸ್ಟರ್ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತಾ? ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳು ಆ ಪೋಸ್ಟರ್ಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ

ಕ್ಷೀಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದಿದ್ದರು ಅವರು. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನೆಂದು ಉತ್ತರಿಸುವುದು? ಮತ್ತೆ, ಶ್ರೀಧರ್ ಏಪರಿಯೆ ಬರೋಇ. ಮೇಲ್ಮೈಂತಹ ಅವರ ತರ್ಕ ಒಮ್ಮೆವಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಸೇನ್ನಾರ್ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತಗಳಿವೆ. ‘ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯಾಕೆ ಸೇನ್ನಾರ್?’ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಕಲಾಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರವಾಗಿರದೆ, ಅದೊಂದು ಉದ್ದಮ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೊಟೆ ಕೊಟೆ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದವಾರೆ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗುವ ಈ ಮಾಧ್ಯಮ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಿ. ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳು ಸಣ್ಣ ದೊಂದು ಗುಂಟಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಕ್ಷರರು ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುವ ಗುಂಟಿನ ಗಮನ ಸೆಳಿದರೆ, ಸಿನಿಮಾ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗ-ವರ್ಯೋಮಾನದವರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮಾಧ್ಯಮ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣಾವಲು ಬೇಕು.

ಬಂಡೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರೆ ಚಿತ್ರಲೇಯಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಾಜಕುಮಾರ್ ನಂತರ ತಮ್ಮ ವೇಷಕ್ಕೆ ತಾವೇ ನಾಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂಥ ನೈತಿಕ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು, ಸ್ವಯಂ ಸೇನ್ನಾರ್ ಅನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ನಿಮಾಪಕ, ನಿದೇಶಕರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸಿನಿಮಾದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ರಾಜಕುಮಾರ್ ಕಾಲದ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರೂ ಒಮ್ಮತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಾಗ, ದೂಷಣಿಕಾಮವೂ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಉದ್ದೂಮದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಶ್ರೀತಿಗಿಂತಲೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೇ ಆಧ್ಯತ್ಮೀ ನೀಡುವವರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಂದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಎನ್ನುವುದು ದ್ವೀಪ ಚಿಯನೆಯಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲ ತಕ್ಕಿಡಿಲಿರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಿರುತ್ತದೋ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸೇನ್ನಾರ್ ಬೇಡಪೆಂದು ತರ್ಕ ಹೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸೇನ್ನಾರ್ ರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಸಿದ್ಧಾವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದಾದ ಬಿಳಿಕ, ‘ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಲಿಲಿದ ಕಡೆವಾಣ ಕ್ಕುಬರೆಗ ಬೇಕೆ, ವೇಶ್ವಾವಾಟಿಗೆ ಯಾಕೆ?’ ಎನ್ನುವ ತರ್ಕವೂ ಉಂಟಾದಿತು.

ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೇನ್ನಾರ್ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಧ್ಯ ದೇಶಗಳ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಅಜಗಜ ವ್ಯಾಪಾರವಿದೆ. ಸೇನ್ನಾರ್ ಕುರಿತು ಶ್ರೀಧರ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ಬಂದು ಅಧರ್ಶವನ್ನು. ಅನ್ನರತೆ, ಕಲಾವಾರ, ಜ್ಞಾನ, ಚಿತ್ರ- ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಹೊಳೆಗೆ ಶ್ರೀಸ್ತರ್ ಕಾರಣವಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಂಗೀತಗಳು ಜೀವತವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ‘ಮುಕ್ತ ಮುಕ್ತ’ ಎನ್ನುವ ಅಧರ್ಶ ಈ ಕ್ಷಣಿದ ಜರೂರು ಖಂಡಿತಾ ಅಲ್ಲ.

★ ರಚಕೆ